

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfajlagdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

Magyar Pártunk

gyergyószentmiklósi tagozata folyó hó 22-ikén intézőbizottsági gyűlést tartott, amelyen a lemondás folytán megüresedett ügyvezetői alelnöki állás betöltésével kapcsolatosan észrevételek tettek helyi tagozatunk utóbbi időben való tevékenységéről is.

Ezek az észrevételek abban csúszkodnak ki, hogy helyi tagozatunk tevékenysége az utóbbi időben teljesen ellanyhult, teljes lethargiába fulladt úgy, hogy Magyar Pártunk helyi tagozatának létezéséről csak akkor veszünk tudomást, mikor hébe-korba egy-egy intézőbizottsági ülést összehívunk, vagy amikor választások vannak.

Kihangsúlyozódott ezen az ülésen, hogy annak dacára, hogy intézőbizottságunkban igazán képviselve van társadalmunk minden rétege, különösen gazdaközönségünk, mégis nincsen semmi kapcsolatunk a nép széles tömegével, mivel nem érzi népünk a közvetlen érintkezés folytán úgy politikai, mint különösen gazdasági és kultur vonatkozásban életének jóindulatu irányítását.

Bizonyos elkeseredettséggel állapított meg az is, hogy társadalmunk egyes rétegei, különösen vagyoni és szellemi reprezentánsai, teljes passzivitással viseltetnek összmagyarságunk érdekeivel szemben, hogy egy töredék kis csoporton kívül mindenütt csak a legnagyobb közönnyel találjuk magunkat szemközt.

Fájdalmasak voltak ezek a megállapítások, de igazak.

Félreértések elkerülése végett meg kell mondanunk, hogy nem állítjuk ezzel azt, hogy helyi tagozatunk nem végzett a múltban semmi értékes munkát és hogy mikor a szükség úgy parancsolja, egész magyarságunk nem a legszebben veszi ki a munkából rája eső részt. Ennek valódiságát magyarságunk már több ízben is bebizonyította.

Azonban szóvá kell tennünk mégis mindezt azért, mivel magyarságunk megnyilatkozása nem elég, hogy csak a választások alkalmával jusson kifejezésre, hanem ennek egész életünkben örökös folytonosságban és intenzivításban kell lennie, egy percig sem szabadna a kötelekeknek meglazulnia, melyek vezetőségünket a nép széles rétegeivel gazdasági, kulturális és egyéb életviszonyain keresztül összekötik.

Hogy ezen az intézőbizottsági ülésen kifejezésre juttatott megállapítások nemcsak szorosan véve ránk, helyi tagozatunkra vonatkoznak, hanem általánosak is, bizonyítja dr. Kotzó Jenőnek, a biharmegyei és nagyváradi tagozat elnökének a napokban meg-

tartott székfoglaló beszéde is, ki ugyanezeket állapította meg nagy általánosságban, és egész beszédének alap gondolataként fejtette ki azt, hogyha azt akarjuk elérni, hogy a magyar nép lelkében kitéphetetlen gyökeret verjen a Magyar Párthoz tartozandóság érzete, nem szabad szem elől tévesztelnünk, hogy népünket nemcsak választások alkalmával kell felkeresnünk, nemcsak politikai küzdelmeinkben kell összefognunk, hanem népünknek kulturális és gazdasági szükségleteiben, életküzdelmeiben is a közvetlen kapcsolat, a felvilágosítás segítségével kell mellette állanunk.

Uj szervezeti szabályzatunk megadja a módot mindezekre, mikor kebelében kulturális és gazdasági alosztályt létesített; most csak az a fő, hogy

olyan emberek kerüljenek ezen bizottságok élére, akik a rideg keretet élettel, tartalommal, örökös tevékenységgel képesek megtölteni. Ezeken az alosztályokon belül vár mindenikünk az igazi munka, nem pedig a kortes és programbeszéd, amelyeknek mindig az volt és most is az az örökös jellemvonásuk, hogy az emberek semmit sem tartanak meg belőlük.

Szeretnénk hinni, hogy mikor itt nálunk is megalakultak a szervezési szabályzat alapján ezek a bizottságok, nem viselték magukon már születésük pillanatában a halál vagy a lassu elsorvasdás jegyét, hanem épen ellenkezőleg ez volt az a mustármag, amelyből lassankint a népünkkel való közvetlen kapcsolat felvétele és kiépítése fog kiterelvényesedni.

A Magyar Párt intézőbizottsági gyűlése.

F. hó 22-ikén délelőtt helyi intézőbizottságunk ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgyát a közgyűlésen megválasztott Barabássy József ügyvezető alelnök és dr. Miklósy Viktor ellenőr lemondása folytán megüresedett tisztségek betöltése képezte.

Szabó György apát, tagozati elnök lelkes és igazán megszívlelendő megnyitója után vázolja azokat a feladatokat, melyek megvalósítása előtt áll tagozatunk; kiemeli az együttes kitartó munka szükségességét, melyet elsősorban magára nézve ítél kötelezőnek és amelynek ő szívvél-lelkekkel eleget is akar tenni.

Szabó György elnöki megnyitója után dr. Csiby Andor intézőbizottsági tag annak szükségességét hangoztatja, hogy nem elég, hogyha a Magyar Párt tisztán csak politikai tevékenységet fejt ki, hanem gazdaságilag és a közművelődés terén is szoros kapcsolatot kell tartania népünk nagy tömegével, hogy ezen közvetlen érintkezés folytán is megszilárdíthassa azt a kapcsolatot a vezetőség és a nép között, amely nélkül eredményes munkát elérni nem lehet.

Ezen közvetlen kapcsolat kiépítésére szükséges, hogy olyan személy kerüljön az ügyvezetői alelnöki székbe, akinek tevékenysége és ügybuzgalma biztosítsa a kitűzött célt.

Épen azért elfogadja Szabó György elnöknek azt a javaslatát, hogy addig is, míg az egyedül hivatott közgyűlés a megüresedett tisztségeket betöltené, azok ideiglenesen felkérés útján töltsenek be.

Egyben javasolja, hogy az ügyvezetői alelnöki szék betöltésére dr. Bartos Gyula ügyvéd, intézőbizottsági tag kéressék fel, ki elnöke a helyi Kath. Népszövetségnek is, s mint ilyen, már megtalálta azt a szoros együttműködést a néppel, amelynek elérésére Magyar Pártunknak oly nagy szüksége van.

Gereöffy Csanád azon sajnálatos megállapításának ad kifejezést, hogy a magyarpárti munkásságban csak igen kevesen vesznek ki részüket, attól úgy anyagilag, mint szellemileg távol tartják magukat, ami a működő és tevékenykedő tagokra nézve rossz benyomást szül.

Javasolja és kéri a helybeli sajtót, hogy ily irányban erőteljes akciót indítson be.

Dr. Gaal Alajos hozzászólása után intézőbizottság dr. Bartos Gyulát az ügyvezetői alelnöki, Madaras István banktisztviselőt pedig az ellenőri tisztségek elfogadására felkéri, mely felkérésre dr. Bartos Gyula kijelenti, hogy ő szívesen aláveti magát a bizottság határozatának, minden tőle kitelhetőt meg is fog tenni a helyi tagozat intenzív munkálkodásának fellendítésére, azonban, ha nem tud ennek százszázalékban eleget tenni, úgy ez ne az ő lelkessége hiányának, hanem a körülmények nehézségének tudassék be.

Ezután szó került arról, hogy miképpen alapoztassék meg a helyi tagozat anyagi helyzete. A bizottság egy része a tagsági igazolványok kiosztását tartja célravezetőnek a lehető legkisebb tagsági díj mellett, míg dr. Gaal Alajos figyelembe véve az agyonterhelt polgárság nyomasztó gazdasági helyzetét és az ennek folytán előállott mentalitását, azt tartaná jónak, hogyha a helyi tagozat évenként egy kulturesztélyt rendezne, amelynek jövedelme a helyi tagozat anyagi alapját lenne hivatott megalapozni.

Hosszabb vita után elfogadva úgy dr. Gaal javaslatát, mint azt az indítványt, hogy tagsági igazolvány osztassék ki, a bizottság úgy határozott, hogy kombinálja a két megoldási módot, s ezektől eltekintve, még a tehetősebb egyéneket privát adakozásra is fel fogja kérni.

Miután ezzel a tárgysorozat kimerült, Szabó György elnök megköszönte az intézőbizottsági tagok érdeklődését és a gyűlést bezárta.

Ha bármily kivitelű **modern, jó és olcsó BUTORT** 52-36

akar, ne sajnálja a fáradságot és forduljon bizalommal **Ambrus István** műasztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpatak.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

Egy évvégi vizsgán.

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?
A virág pedig te vagy, hazám ifjusága!”

E sorok jutottak eszembe, amikor beléptem Ditró ősi, nemes község róm. kath. egyházának egyik gyönyörű iskolájába, ahol pirosposzgás székely gyermekek „Dicsértessék”-kel üdvözöltek.

Mintha apáink szellemét látnám e gyermekek szemében csillogni. Az a nyílt tekintet, az a bátorság, amellyel felelnek a tanító kérdéseire bámulatba ejti még a leglaikusabb hallgatót is. Valóságos élvezet volt két óra hosszat ülni egy helyben és hallgatni a székely gyermekek szebbnél-szebb vizsgafeleleteit:

— Fiam, — kérdezek meg egy első elemistát — ha apádnak van 10 véka zabja, 5 véka árpája, 10 véka almája, 5 véka buzája és 5 véka pityókája, összesen mennyi szemese van apádnak?

— Van husz véka szemese — vágta ki a gyermek a helyes feleletet.

Erre elhatároztam, hogy kikötök Ditróban és figyelemmel fogom kísérni a még hátralévő vizsgákat.

Ugy pereg a székely gyermekek ajkán a román nyelv is, mintha csak azt mondanák: „Mi ezzel fogunk győzni a többi iskolák felett”. Látszik azonban a nehézkes kiejtés, érzik a székely hangsúly, de érzik az erő, a biztos tudás, a fegyelem, a tiszta, romlatlan lelkület, amivel ezek a gyermekek rendelkeznek. Bámulom minden vizsga eredményét. Bámulom a katonás fegyelmet, a legmesszebbmenő tiszteletudást. Bámulom a tanítót, akinek ilyen ereje van, aki ilyen tudással rendelkezik, aki ily gyönyörű módszerrel ily bámulatos eredményt ért el. Bámulom a szeretetet, amely ezeknek a tanítóknak a szívéből kisugárzik az ártatlanok felé. És mégis ennek a tanítónak a szemében az örömkönnök mellett ott csillognak a fájdalomkönnök is és ezek jobban ragyognak. A gondolat, vajjon a jövőben én fogom-e tanítani ezt a nemzedéket, vajjon az én 25—30—40 éves munkámat megbecsülik-e? Vajjon az én tapasztalatokban eltöltött életemet megrövidítik-e? Szájamból az éltető mindennapi kenyeret kihuzzák-e? Ennek a népnek tudok-e adni a jövőben kulturát, tudományt, szeretetet? Hiába szívtam-e eddig az iskola porát, hiába dolgoztam-e? Emberi, tanítói jogaimat lábbal tiporja-e egy ítélet, egy harmadik ítélet, amely téves információk alapján elveszi az én iskolámat, az én házamat, az én lakásomat és utcára tesz-e s ha elveszi, vajjon helyezkedik-e a méltányos igazság és igazságteljes méltányosság alaptörvényeire. Hogy mégis csak égbekiáltó bűn. Isten ellen való véték azt a tanítót az utcára tenni!

Ilyen gondolatok járják át a tanító koponyáját s a mi fejünket, mialatt a gyermekek vígan élvezik az üdítő szünetet.

Valóban ezt, ezeket a tanítókat, akik ily eredményt mutatnak fel, még meg kellene keresni, az ilyen iskolákat, ahol a tudás, a lelkiismeretesség, a vallásosság és a becsület ily magas fokon virágzik, ezt az iskolát nem hogy el kellene venni, hanem még segítséggel előltni. Hisz ez kulturát terjeszt, ez a törvényeknek mindenben megfelel és eleget tesz. Ez népet nevel, ez az állam, a társadalom alapjának fenntartásához hordja a téglát és a követ. Leg-
elemibb emberi jogot kíván, kér és követel, a nyelv jogát, ez istenadta jogot, e természetbe beleoltott természetes jogot. Ez egyet kíván: élni az új haza határai között. Élni az ősi fészekben, az ősi iskolában, házban, ahol született, tanult, tanított s amelyet birt sok század gyermeke.

A gondolatok átröpültek, a könnyek átfolytak a gyermeki lelkekbe, szívekbe, ott ragyogtak a szempillákon és tovább folytak lassan, csendesen, végig a pirosposzgás gyermeki arcokon le a földre, hogy megszenteljék azt a sok könny- és véráztatta ősi göröngyöt. A gondolatok átrepültek, a könnyek átfolytak a nép lelkébe, szívébe, életébe. Ott ültek e fájdalomkönnök a vizsgák napjain a szülők szemében és beszéltek nekünk egy életről, egy küzdelmek-

ben eltöltött életről, beszéltek nekünk fájdalomról, hálátlanságról, amely azok szívében fakadt, akik ez iskolák, e tanítók, e nevelőktől szedték, kapták a fegyvert, hogy most ellenük fordítsák. S ott folynak e könnyek a ditrói nép szívéig s már patakká nőttek, áradássá, a könnyfolyó, hogy elsöpörjön mindent, ami utjába esik.

Érzi, tudja a nép, hogy ez az iskola az övé, az ő verejtéke, munkája, szorgalma tapad annak minden kövéhez. Ő építette, ő tartotta fenn, ő adta oda egyháznak s most ki akarják forgatni belőle. Felsir ezért lelkéből a bánat, a fájdalom és kérés azokhoz, akik intézik ez ország sorsát: vizsgáljátok meg jobban az ügyet, ne higgyetek hazug szavaknak, ne mondjátok addig végleges ítéletet ez iskola felett, míg meg nem győződtek arról, hogy kié. Egy nép sir, kér titeket, egy nép lelke szól hozzátok. Anyák, gyermekeiért aggódó szülők könyörögnek. Apák, férfiak az ősi örökség szent jogában és tudatában élő, őszbeborult férfiak szólnak hozzátok, ártatlan gyermekek sirnak felétek, izmos ifjak, fehér becsülettel tündöklő leányok kérnek. Államférfiak! Akik intézik a kisebbek sorsát, ha igazságot akartok mindenkinek, hagyjátok meg minket ősi jogainkban, ősi intézményeink, iskolánk birtokában, nyelvünk szabad használatában, hiszen mi élni akarunk az Istentől adott élet szerint, vagy mondjátok meg azt, hogy el akartok-e pusztítani minket, mert akkor ökolbe szorul izmos kezünk, arcunkba szökik egészséges vérünk s ekkor már nem kérünk többé, hanem követelünk. Nem akarunk békétlenséget, de „szolgáltasson igazságot a törvényhozás s ragadja meg nagy szívvel a neki jutott feladatot”. (Prohászka).

Ezt sirja, ezt kéri egy nép az iskolaév végén, a vizsgák napjain. S e könnyel teljes kérés ott ragyog, ott ül a vizsgáló gyermekek szemében, éppen úgy, mint a szülők szívében s az egész nép reményteljes lelkében. Látja az eredményt, látja az iskola magas nivóját, a tanítók tudását, szorgalmát, tudja, hogy ilyen tanítót, ilyen iskolát nem fog kapni soha; tudja, hogy ilyen generációt nem nevelnek többé, ha kidobják ezeket a megbecsülésre felette méltó tanítókat s ismétli lelkében igazságteljes gondolatát: „Vajjon lesz-e majd gyümölcs a fán, melynek nincs virága?”

Egy jelenvolt.

Meghalt Czibalmos József

c. kanonok.

Lapunk hasábjain többször megemlékeztünk Czibalmos József marosvásárhelyi róm. kath. főgimnáziumi tanárról, legutóbb akkor, mikor Majláth püspök elismeréséből szép kitüntetést kapott.

Tudtuk mi akkor már, hogy Czibalmos József tanár súlyos betegségben szenved, sőt tudtuk azt jóval ezelőtt, de nem tudtuk, nem akartuk elhinni, hogy ennek a ránk, magyar katolikusra és székelysége nézve annyira értékes embernek meg volnának számlálva a napjai.

Pedig így volt, s a legjellemzőbb Czibalmos József épen az volt, hogy súlyos betegségében is erőt tudott venni magán azért, hogy a rábizott székely róm. kath. gyermekeket tovább tanítsa, és hogy megmutassa nekik a mindennapi élet nehézségeit.

Czibalmos József, ki a marosvásárhelyi róm. kath. főgimnázium bennlakásának volt az igazgatója, kitűnő adminisztrátor volt. Benniszása Erdélyszerte híres volt teljes és mintaszerű berendezéséről, amely maga mosott, vasalt a legmodernebb gépekkel. Berendezet internátusának csodájára jártak az emberek.

Székely gyermekeket tanított legnagyobb-részt, mert hiszen hozzá azok állottak a legközelebb.

Izig-vérig székely volt ő, abból a fajtából, amely nem sokat beszél, hanem annál többet cselekedik, mert hiszen ő is abban a meggyőződésben volt, amit mi is lapunk hasábjain anynyiszor kifejtettünk, hogy egyik sajnálatos tulaj-

donságunk épen az, hogy beszélni többet és jobban tudunk, mint dolgozni.

A munkás székely fajtából való volt, aki mindig csak dicsőséget és elismerést szerzett úgy papságának, mint székely fajtájának.

A szászhegyi Czibalmos családból származott, amely család Szászhegyen közismert becsületességéről és józan munkálkodásáról.

Igaza van a gyászjelentésnek, mikor azt mondja, hogy „leesett családunk fejének koronája”. Érthető tehát a fájdalom is, mely ilyen érték elvesztése felett lelkükből felszakadt.

Ujból egy értékes ember, akit a székelység elvesztett, s kétszeres a fájdalomunk épen azért, mert örökös rettegésben kell élnünk avégett, hogy a jelenlegi viszonyok között vajjon ki tudunk-e termelni magunkból olyan embert, mint amilyen Czibalmos József volt?!

Áldás és béke legyen porain!

Ipartestületünk Dalkörének dalestélye.

Derék iparosságunk Dalköre újból hallat magáról és pedig újból a kultúra kapcsán.

Dalestélyt rendez, amelyre vendégszerpelní meghívta a Marosvásárhelyi Dalkört is.

Ez a dalkör Erdély egyik leghíresebb dalköre, mely férfi és női 80 tagu vegyes karával az eddigi dalosversenyeken mindig az első díjakat kapta.

Ipartestületünk vezetésének felkérésére a Marosvásárhelyi Dalkör megígérte, hogy székelvöldi körútját megszakítva, júl. 6-án este a Laurentzy-szálloda nagytermében vendégfellépést fog tenni.

Ezen alkalomból elhatározta a Dalkör, hogy egyuttal kirándul a Gyilkostóhoz is.

Amint értesülünk, a ditrói Dalkör is megtudva a Marosvásárhelyi Dalkör gyergyószentmiklósi vendégfellépését, ő is meg akarja hívni egy vendégszerpelésre.

Helyi Dalkörünk esti programszámait még nem volt alkalmunk megszerezni, azonban a Marosvásárhelyi Dalkörét itten közöljük:

Az estélynek külön érdekessége lesz, hogy a Marosvásárhelyi Dalkör programja keretében fel fog lépni Haják Károly hírneves hegedűművész is.

a) Haják: Bölcsődal;

b) Demény: Szerenád. Előadja a Dalkör

80 tagu vegyeskara.

a) Vieuxtemps: Ballade — Polonaise;

b) Hubay: Hejre Kati. Hegedűn játsza Haják Károly hegedűművész, zongorán kíséri Demeter Róbertné urnő.

a) Révffy: Éjjel a Tiszán;

b) Lányi E.: Petőfi. Előadja a Dalkör férfikara.

Narancsvirág, daljáték.

A dal iránt érdeklődő nagyközönségünk figyelmét úgy városunkban, mint a vidéken, felhívjuk erre a ritka kulturálvezetre.

Jegyek előre válthatók a „Hangya” szövetkezetben és Málnásy Elek ur üzletében.

Veszélyben a stabilizáció.

Amióta a stabilizáció megtörtént, amióta azt hittük róla, hogy ez fog minket minden nyomorúságtól megváltani, egyre csak azt tapasztaljuk, hogy megélhetésünk napról-napra még rosszabb, mint a stabilizáció előtt volt, a pénz egyre szűkebb, ellenben az adó és a kincstári monopolickek árai egymás után hágának magasabb és magasabbra.

Vajjon, mi lehet ennek az oka, mikor közgazdasági és pénzügyi szakembereink mind azt mondták, hogy a stabilizáció lesz a megváltónk? Vajjon, ezek a szakembereink voltak-e ostobák, vagy valahol a stabilizáció körül kell keresnünk a baj forrását? mert hogy valahol hiba van, az tény és való.

Most azonban, mikor újra drágul a gyufa, a bélyeg stb., megtudjuk a kormány egyik tagjától: Madgearu minisztertől, hogy 25 év óta nem ment az ország oly súlyos gazdasági krízisen keresztül, mint most, hogy a kormány kénytelen a költségvetés kiegyensúlyozása cél-

jából még újabb áldozatokat kérni adófizető polgárságtól; Popovici Mihály pénzügyminiszter pedig határozottan kimondja, hogy veszélyben a stabilizáció, mert a pénzügyminisztérium revíziója folytán olyan hiányokat állapított meg, amelyekre nem is mert gondolni.

Ezeknek a hiányoknak pótlásához kell most gyorsan hozzátámasztani, mivel ellenkező esetben veszélyben a stabilizáció.

Nem akarunk hinni a füleinknek, mert az nyílt bevallása annak, hogy szédítő összeget loptak ki az államkasszából, hogy a legközönségebb tolvajok ültek a pénzes szekrények mellett.

Hát ezért kell nekünk vért izzadnunk az adónk előteremtéséért, ezért kell látnunk gyermekeink nélkülözését, ezért záródnak le a boltok rollói és esik ki a kalapács iparosaink kezéből!

Kétségbeesjétek! Hol van az az ember, akinek elég ereje lesz ahhoz, hogy kitisztítsa ezt a förtelmes Augias istállóját, mert hogy kell valamit tenni, az bizonyos. Nem lehet ugyanis idegeinkkel a végletekig játszani.

Ahogy fogynak garasaink a zsebünkben, ép úgy fogy türelmünk is és jól tudjuk, hogy a legrosszabb tanácsadó az üres gyomor. Jó lesz tehát erre is figyelemmel lenni és pusztuljanak közéletünkben ezek a tolvajok, mivel semmiképpen sem akarunk ezeknek áldozatai lenni.

HIREK.

— **Feloszlatták a ditrói községtanácsot.** A prefektus ezelőtt négy nappal feloszlatta a tanácsot, s ugyanakkor ki is nevezte az intérimar bizottságot.

Ha már most sikerült is a közigazgatási törvény életbeléptetési rövid idejéig is Ditró község vezetését más kezébe letenni, reméljük, hogy ez alatt az idő alatt nem lesz új tanácsválasztás, mert igazán nincsen értelme a község lakosainak nyugalmát az új közigazgatási választásokig felborítani.

— **Keresztes Lajos városunkban.** F. hó 26-ikán érdekes átutazó vendége volt városunknak: Keresztes Lajos európai birkózóbajnok, ki most fiatal feleségével itthon, Parajdon tölti pár heti szabadságát. 26-án az érdekes pár kirándult a Gyilkostóhoz, honnan visszatérőben meglátogatta városunkban rokonait: a Zárug és Karácsony családokat.

— **A csikszeredai Ipartestület Aggmenháza.** Csikszereda város egy valóban és szociális célt szolgáló intézménnyel bővül ki, mikor az Ipartestület hosszú és kitartó munka eredményeként felépíti elaggott iparosai részére az Aggmenházat.

Az egész világon előtérbe került ez a szociális kérdés, mivel talán az iparosság az egyedüli osztály, amelyet öregségére minden nyugdíj és támogatás nélkül a teljes anyagi leromlás veszélye fenyeget.

Különösen aktuális lett ez a kérdés a jelenlegi nehéz megélhetési viszonyok között, amikor is még jobb és keresettebb iparosaink is megelégednek azzal, hogyha a mindennapi kenyerüket meg tudják keresni, nemhogy öregségükre még valamit félre is tudjanak tenni.

Helyi iparostársadalmunknak, mely kebelén belül több ilyen szociális kérdést már a megvalósulás stádiumába juttatott, mint pl. a temetkezési segélyegylet is, és amelyben az érdek és kitartó munkakészség is megvan ilyen kérdések megoldásához most, mikor ugyanis székelyháza kibővítésének tervén már jóval túl van, figyelmébe ajánljuk az Aggmenház kérdését is, hogy a minden tekintetben becsülésünket kiérdemelt ez a mostan oly nehéz sorsba került társadalmi osztályunk öregségére legyen ahová élete még hátralevő napjainak nyugodt eltöltése végett bevonuljon.

— **Közbirtokosságok figyelmébe.** A közbirtokossági vagyonoknak illeték egyénértékkel való megrovása ügyében a csikszeredai pénzügyigazgatóság 1894—1929. sz. alatt körrendeletet adott ki. A Magyar Párt elnöksége felhívja a közbirtokosságok vezetőseit, hogy a beküldendő kimutatásra vezessék rá a következő zá-

radékot: A közbirtokosság vagyona..... számu birói ítélettel arányosított, az arányrészek az egyéni telekkönyvekbe bevezetettek, ezek közforgalom tárgyát képezik s így illeték egyenérték alá nem esnek. A kimutatás a rendeletben feltüntetett határidőre pontosan beküldendő. A Magyar Párt a sérelmes miniszteri rendelet visszavonása, illetve helyes alkalmazása érdekében illetékes helyen lépéseket tett.

— **Ujra megdrágult a gyufa.** Trafikjainkban egy-két hét óta nem lehet semmi pénzért gyufát kapni. Ez az olesó portéka, mely olesó, mint a „gyufa“, valóban drága kincs lett, amióta eltűnt a piacról.

Már hozzá vagyunk szokva, hogy valahányszor eltűnik valami kincstári portéka a piacról, annak csakis az illető cikk megdrágulása az oka.

Állítólag most veszi át a svéd gyufatröszt, a milliárdok boldog vagy boldogtalan kölcsönzője a még meglevő mennyiséget, mivel ezután, amint már régen tudjuk is, a skatulya gyufa ára nem 2 lej, hanem 3 lej lesz.

Igaz, hogy annak ellenében a 65 szál helyett csak 45 lesz, minden gyufának ezután feje lesz és ami a fő: meg is fog gyulni.

— **A gyergyószentmiklósi püspöki leánynevelő intézet óvodát, I—VII. osztályu elemi, 3 osztályu leánygimnáziumot bennlakással kapcsolatosan tart fenn.** Felvételért f. év július 15-ig lehet folyamodni.

Felvételi kéresekhez mellékelendő: a születési anyakönyvi kivonat (állami), a múlt évi iskolai bizonyítvány és himlő újraoltási igazolvány.

Mindennemű kérés és levél a „Püspöki leánynevelő intézet“ Igazgatósága Gheorgheni, jud. Ciuc címzendő. Az érdeklődőknek tájékoztatást készséggel küld az előjáróság. 3—3

— **A Keleti Ujság és az új vasuti menetrend.** Az új vasuti menetrend lehetővé tette hogy a Magyar Párt hivatalos lapja, a Keleti Ujság megjelenésének napján már a délelőtti órákban gyergyói olvasóihoz jusson. A Keleti Ujság nem kiméli az anyagi áldozatokat, hogy úgy bel-, mint külföldi hírszolgálatára teljes és kimerítő legyen és miután a lap anyagát éjjelkor zárja, hírszolgálatára frissesség szempontjából is első helyen áll. A Magyar Párt körében történő minden mozzanatról csakis a Keleti Ujság tájékoztatja olvasóit.

— **A postahivatal értesíti a közönséget,** hogy jun. 25-től a levelek és a csomagok Brassó felé d. e. 11 óra 12 perckor, Marosvásárhely felé pedig 12 óra 30 perckor mennek.

— **Betörés a gyergyószentmiklósi róm. kath. templomba.** F. hó 25-ikére virradó éjjelen betörő járt a helybeli r. kath. templomban, ahol a Szent Antal perselyeket fosztotta ki.

A tettes ezidőszereint még ismeretlen, de a jelek azt mutatják, hogy a betörést csakis a helyi viszonyokkal alaposan ismerős egyén követhette el.

A tettes kézrekerítésére rendőrségünk bevezette az erélyes nyomozást.

— **Bukarestben nem kell munkás.** A fővárosba mostanság olyan munkásözlönés van és a munkanélküliség annyira emelkedett, hogy a belügyminisztérium szükségesnek tartja a munkások figyelmét körrendeletben felhívni arra, hogy ne menjenek Bukarestbe megélhetést keresni, mert a rendelet szavai szerint „az utcán hálnak éhen“.

— **Leányszöktetés?** Marosvásárhelyt történt a Sándor János-utca alsó végén a földgáz elosztó állomás szomszédságában f. hó 24-én. Egy Sibiu felirással ellátott autó haladt lassan előre. Közben a cukorgyárhoz vezető utnál felnyitva az autó jobboldali ajtóját, kiugrott egy 16—18 évesnek látszó leány és nekiiramodott a kitérő uton, de a kocsiból egy másik fiatal nő is kilépett a már megállt autóból és beérve a fiatal leányt, visszafelé tuskolta, kérlelte az autót felé. Mikor a leány ezt sehogy sem tette, a fiatal soffőr kiugrott a kocsiból és a fiatal leányt „gallér és alsó fogással“ reprodukálhatatlan szavak közepette bedobta autójába, melyel a leány folytonos sikoltozása, jajveszékélése közepette Medgyesfalva irányában gyorsan elhajtott. Az esemény különös lefolyása vagy

leányszöktetésre, vagy leányrablásra vall. Fel-tűnést keltő a dologban, hogy este, fél nyolc óra tájban történt.

— **Felvétel a csikszeredai tanítóképzőbe.** A csikszeredai róm. kath. tanítóképzőbe a középiskola alsó tagozatát végzett tanulókat fel-veszünk. Az intézetben internátus is van, ahol a növendékek mérsékelt díjért teljes ellátást nyernek és gondos tanári felügyelet alatt állnak. Felvétel iránti kérésekhez iskolai-, orvosi-, újraoltási bizonyítványt és születési anyakönyvi kivonatokat kell mellékelni. Kérések az intézet igazgatóságához, Mercurea Ciuc—Csikszeredára küldendők.

— **Gyilkol a bukaresti erkölcs.** Lapunk hasábjain többször is szóvá tettük, hogy székely lányaink a jobb kereseti lehetőségek reményében tömegesen keresik fel a regáti városokat, különösen Bukarestet.

Ezekben a városokban nagyszerű hire van a székely cselédnőknak, azért minden bért meg is ígérek nekik, de legtöbbször nem fizetnek. Ilyen esetben aztán milyen sors várhat szegény székely leányainkra, mint szolgálati helyén a legteljesebb kiuzsorázás vagy az utca.

Szomorú statisztikai adatok bizonyítják, hogy milyen élénken virágzik a regáti városokban, különösen Bukarestben a vengerka élet.

Most is egy ilyen székely leányunkat ért szomorú esetről értesülünk.

K. J. szárhegyi illetőségű cselédleány Bukarestben a múlt évben több lopást követet el, amiért félévi fogházat kapott. Hazatérve tovább folytatta tolvajlásait, mert hiszen az egyszer megkezdett uton nagyon nehéz a megállás, míg legutóbb Marosvásárhelyt újabb tetten érték. A marosvásárhelyi törvényszék K. J.-t, mint visszaeső bűnöst, most már két évi fegyházra ítélte.

Székely leányaink, ne hagyjátok el szülei házatokat, különösen ne menjetek Bukarestbe, ahol előbb-utóbb vagy kórházban vagy a börtönben fejezitek be ártatlan életeteket!

— **Városliget piacterünkön.** Az országos vásár napján a körhinta a fapiacról kiköltözött piacterünkre, ahol rettenetes zenebonát esapott. Nem volt elég a cselédnők és gyermekek visitozása és szerelmi enyelgése, hanem Isten tudja honnan importált klarinetus kürtös dobos és réztányéros is veszélyeztette a járó-kelők dobhártyáját.

Éz a bábeli zürzavar aztán akkor érte el tetőpontját, mikor a főtéri cirkusz zenekarra is megkezdte a látogatók verbuválását.

Kérjük a városi tanácsot, hogy a körhintát hagyja meg ott, ahol volt a fapiacra, mert itt künn a piactéren ez a körhinta, illetve a vele való látványosság és zeneélvezet igazán nem kívánatos.

* Egy szalongarnitúra olesó áron eladó. Cim a kiadóban. 4

Az új menetrend.

Junius 25-én új menetrend lépett életbe, melynek lényeges ujtása, hogy Brassó felé és Brassó felől két közvetlen vonatunk lesz. A Gyimes felé való utazásnál Madéfalván át kell szállani, épp úgy az onnan Gyergyószentmiklós felé való uton is.

A Brassó—Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd között közlekedő 413. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósra éjjel 2 óra 48 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 3 óra 05 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva—Brassó között közlekedő 412. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósra reggel 6 óra 56 p.-kor, indul Brassó felé 7 óra 06 p.-kor.

A Galac—Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd között közlekedő 49. sz. gyorsvonat érkezik Gyergyószentmiklósra délelőtt 10 óra 33 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 10 óra 40 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva között közlekedő 426. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósra délelőtt 11 óra 20 p.-kor, indul Madéfalvára 11 óra 53 p.-kor. Ennek a vonatnak Madéfalván csatlakozása van Gyimes felé.

A Brassó—Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd között közlekedő 411. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról délután 12 óra 30 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 12 óra 42 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva—Galac közt közlekedő 50. sz. gyorsvonat érkezik Gyergyószentmiklósról este 8 óra 13 p.-kor, indul Madéfalva felé 8 óra 18 p.-kor.

A Gyimes felől csatlakozással bíró Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd közt közlekedő 425. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról este 9 óra 26 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 10 óra 10 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva—Brassó közt közlekedő 414. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról éjjel 11 óra 24 p.-kor, indul Brassó felé 11 óra 34 p.-kor.

Eladó

belsőség a Fogarassy-utca 8. szám alatt akár egy tagban, akár kisebb parcellákban. Két utcára nyíló bejárata van.

Bővebb felvilágosítás kapható
dr. Bartos Gyula ügyvédnél.

Primăria comunei urbane Gheorgheni.

No. 2794/1929.

Hirdetmény.

1929. augusztus 16-án d. e. 10 órakor a városházán nyilvános árlejtés tartatik 200 m³ zuzott kavics szállítására.

Biztosíték készpénzben 6 %, a feltételek a városházán megtekinthetők.
Gheorgheni, 1929. június 27.

p. Primar: Șeful serv. technic:
Dr. Dombi. **Ing. László.**

Judecătoria Mixtă Gheorgheni—Ciuc.

Nr. Pres: XIII. J. 6/1929.

Publicațiune de licitație.

Judecătoria mixtă Gheorgheni aduce la cunoștință generală că în ziua de 10 Iulie a. c. orele 12 a. m. va ține licitație publică cu oferte închise în localul judecătoriesei pentru furnizarea unei mașini de scris.

Licitatiia se va ține conform art. 72—83 din legea contabilității publice.

Ofertele se vor înainta în termen judecătoriesei mixte Gheorgheni—Ciuc arătându-se prețul fiecărei model sau marcă de mașină de scris.

Supra oferte nu se primesc.

Gheorgheni, 22 Iunie 1929.

Șef-judecător: Grefier:
P. Vasilovici. **I. Burján.**

489/1929. szám.

Hirdetmény.

Lăzarea—Szarhegy község előljárósága közhírré teszi, hogy a közigazgatás egységesítéséről szóló törvény 221. szakasza értelmében és az állami számviteli törvény 72—83. szakaszai betartásával 1929. július 4-én d. u. 3 órakor a község házában másodszori nyilvános árlejtést fog tartani a községi vendéglő javítási munkálatainak vállalatba adására.

A munkálatok költségvetés szerinti összege 340.000 Lei.

Árlejtési és munkálati feltételek hivatalos órák alatt az előljáróságnál tudhatók meg.

Bánatpénz 6%.

Lăzarea, 1929. július hó 20.

Előljáróság.

Könyvujdonságok Sándorynál.

A Katholikus Népszövetség előadása.

A Kath. Népszövetség helyi tagozata Szabó György apát-plebános egyházi és dr. Bartos Gyula világi elnökök rendezésében folyó hó 30-án, vasárnap délután 4 órakor a központi elemi iskolában műsoros és ismeretterjesztő előadást rendez. Annál is inkább felhívjuk erre a nagyközönség figyelmét, mert dr. Csiky János orvos igen aktuális orvosi témáról fog előadást tartani.

APRÓHIRDETÉSEK.

Kedvező feltételek mellett el-

adó a város központjához közel egy lakás és üzletnek is megfelelő ház istállóval és gyümölcsös kerttel. Érdeklődni Rákóczi-u. 8. szám alatt.

Eladó üzembépes állapotban levő csukott, vagy nyitott Chevrolett autó Megtekinthető: Székely Testvérek-nél Ditró. 3—1

Gyergyószentmiklóson, a Rákóczi-utca 43. szám alatt levő lakás belsőséggel együtt eladó. Üzlethelyiségnek is megfelelő. Értekezni lehet a tulajdonossal fenti cím alatt.

Azonnali belépésre pénztárkezelés és egyéb irodai teendőkben jártas kisasszonyt keres helybeli favállalat. Román nyelv tudása szükséges. Cím a Sándory-nyomdában. 6

30 év óta fennálló

legmodernebb anyaggal
villanyerőre berendezett

SÁNDORY

könyvnyomda és
könyvkötészet

elvéállal:

mindennemű nyomtatványt a legutányosabb árszámítás és legkényesebb ízlést is kielégítő kivitel mellett.

Családi nyomtatványok, gyászlapok két óra alatt készülnek.

Ne rendelje meg addig nyomtatványait, amíg ajánlatot nem kér

Sándory Mihály

könyvnyomdájától
Gyergyószentmiklóson.

Közigazgatási nyomtatványraktár. :
Könyv-, papir- és írószerkereskedés.
Aragonit-diszmutárgyak.

**Egy jó családból való fiu
tanulónak
felvétetik.**

Zárug és Benes

fűszer-, üveg-, vaskereskedők
Szarhegy. 3—3

Marosvásárhelyi Szanatórium Részvénytársaság

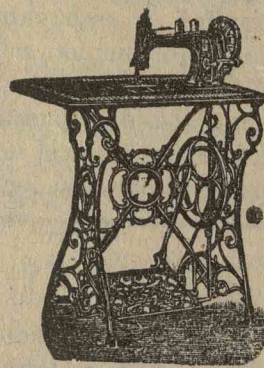
felvesz:

sebészeti, nőgyógyászati, szülészet, bel- és ideggyógyászati, bőrgyógyász, urológiai, fül, orr, gége, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket.

Röntgen, Quarz, Diathermia és egyéb fizioterápiák kezelése.

Napi ápolási díj:

ellátással első osztályon 300 lei, másodosztályon 200 lei. 52—5

**Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek**

legolcsóbban

**BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.**

52—40

BALLA ISTVÁN

hatósági engedéllyel bíró
villanszerelő

el-
vállal
minden-
fajta elek-
tromos szere-
lést és javítást.
Mivel nagy külföldi
gyakorlattal rendelke-
zik, azért olcsón, izléses
kivitelben és műszaki pon-
tossággal dolgozik. Költsége-
i tételeket bárkinek díjtalanul készit.

Cím: Selyem-utca 69. sz.

Garantált

sírkövek, márványsírkövek
állandó raktáron
kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szarhegyen (Lăzarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen
épület és kriptaeépítéseket
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattal, terve-
zéssel készséggel szolgállok. 52—32